

Apoteket i Söderköping.

1763.

Apoteket i Söderköping anlades 1763 af apotekaren J. Forselius.

Beträffande dess läge är ej känt på hvilken plats i staden det först inrättades; år 1854, då apotek och hus inköptes af apotekaren C. Franzén, var det förlagdt till Rådhusstorget, gården n:o 60 i Bergskvarteret, där det då legat sedan troligen lång tid tillbaka. Flyttades 1895 till sin nuvarande plats i samma kvarter, huset n:o 24 Norra Ågatan, hvarest apoteket sedermera erhållit utvidgade och förbättrade lokaler.

Privilegiet är af amorteringsfonden inlöst med 40,000 kronor.

FORSELIUS, JACOB. Född d. 22 sept. 1736 i Arboga.

Föräldrar: Snickarmästaren OLOF FORSELIUS, född d. 7 aug. 1701, död d. 19 mars 1761, och CATHARINA FALCK, född d. 11 nov. 1705, död d. 27 dec. 1771.

F. var elev å apoteket Hjorten i Västerås och konditionerade som farmacie studiosus å apoteket Ugglan i Stockholm. Aflade år 1763 apotekarexamen och erhöll d. 16 nov. s. å. privilegium å inrättandet af ett apotek i Söderköping. På grund af ekonomiska svårigheter måste dock F. 1769 öfverlåta apoteket och annan egendom åt sina kreditorer. Var därefter stadsfiskal i Söderköping.

Död d. 30 maj 1788 i Stockholm.

Gift d. 5 juli 1764 med ANNA REBECKA ALFVING, född d. 23 juni 1742, död d. . . ., dotter till kyrkoherden PETRUS CANUTI ALFVING och GERTRUD MARIA RYDELIA.

Barn: MARIA CATHARINA, född d. 23 mars 1765, död d. 24 febr. 1766; — ANNA JACOBINA, född d. 18 dec. 1766, död d. 1 juli 1769; — PER OLOF, född d. 26 febr. 1769, död d. 1 juli s. å.; — GERTRUD ELISABETH, född d. 23 jan. 1771, död d. 15 febr. 1850, gift 1) d. 7 okt. 1787 med direktor musices vid Uppsala universitet JOHAN CHRISTIAN FRIEDRICH HÆFFNER, född d. 2 mars 1759, död d. 28 maj 1833 (i dennes första gifte); 2) d. 20 febr. 1808 med aktören JOHAN JAKOB FAHLGREN, född d. 22 dec. 1786, död d. 16 okt. 1848; — GUSTAVA REBECKA, född d. 13 aug. 1774, död d. . . .; — JOHAN ERIK, född d. 3 aug. 1778, död d. . . . Fanjunkare vid K. lifregementets husarer.

JÄFVERSTEDT . . .

J. köpte 1769 som farmacie studiosus apoteket i Söderköping, men dog i Stockholm innan han hunnit emottaga det samma.

REFTENIUS, JOHAN ADAM. Född d. . . . i Härnösand.

Föräldrar: Apotekaren i Härnösand BENGT REFTENIUS, född d. . . . 1718, död d. 5 dec. 1768, och

R. var först elev å apoteket Morianen i Stockholm, sedan å apoteket Bäfvern i Härnösand, där han aflade farmacie studiosi-examen. Konditionerade därefter å apoteket Gripen i Stockholm samt aflade d. 20 maj 1779 apotekarexamen. Emottog sedan på kallelse af magistraten i Söderköping apoteket därstädes men lämnade det redan 1780 och reste utomlands. Besökte därvid Ryssland, Kurland, Polen, Schlesien, Sachsen, Danmark, Norge och England. Hans bref till arkiater Bäck, dateradt Kongsvinger i Norge 1783, är tryckt i Läkaren och Naturforskaren, del V, sid. 58.

DAHLQVIST, JOHAN. Född d. . . . 1750 i Örebro.

Föräldrar: Lässmeden JONAS DAHLQVIST, född d. . . . 1706, död d. (före 1760), och BRITA CATHARINA HAMMARSTRÖM, född d. 23 juli 1718, död d. . . .

D. öfvertog 1780 som farmacie studiosus apoteket i Söderköping men måste redan 1782 innan han aflagt apotekarexamen frånträda detsamma på grund af iråkad skuld. Var sedermera någon tid bosatt i Söderköping.

Död d. . . .

Gift d. 19 jan. 1781 i Borås med BRITA CHRISTINA LUND, född d. . . . 1760, död d. . . ., dotter till handlanden MAGNUS LUND och ANNA ROMBERG.

Barn: ANNA CATHARINA, född d. 23 jan. 1782, död d. . . .; — BRITA CHRISTINA, född d. 15 juni 1783, död d. 8 nov. s. å.; — JONAS MAGNUS, född d. 2 juli 1785, död d. . . .

NYSTRÖM, NILS. Innehade åren 1782—92 apoteket i Söderköping. (Se under apoteket Kronan i Norrköping, sid. 494).

FREUDENTHAL, MAGNUS. Innehade åren 1792—1804 apoteket i Söderköping. (Se under apoteket i Hjo).

PLAN, JOHAN GUSTAF. Född d. 4 april 1774 i Norrköping.

Föräldrar: Tullförvaltaren CARL GUSTAF PLAN, född d. . . . 1724, död d. 15 juli 1783, och JOHANNA ELISABETH PRYTS, född d. . . . dec. 1732, död d. 6 april 1803.

P. var elev å apoteket Kronan i Norrköping samt konditionerade som farmacie studiosus dels å nämnda apotek dels å apotek i Stockholm. Aflade 1801 provisorsexamen för att förestå apoteket Vasen i Linköping under innehafvarens, assessor L. Stuarts, konkurs. Inköpte 1804 apoteket i Söderköping och undergick apotekarexamen. Sålde apoteket 1810 samt flyttade i aug. 1815 till Örebro, därifrån sedermera till Valdemarsvik.

Död d. 15 juli 1819 i Ringarum, Östergötland.

Ogift.

ÖSTERBERG, CARL ERIK. Född d. 26 okt 1777 i Torsälla.

Föräldrar: Sekreteraren vid borgarståndets kansli, tullinspektoren och rådmannen AXEL ERIK ÖSTERBERG, född d. . . . 1744,

död d. 2 dec. 1825, och MARIA CATHARINA ACRENIUS, född d. . . . 1745, död d. 14 jan. 1822.

Ö. inköpte 1810 apoteket i Söderköping och aflade 1811 apotekarexamen. Sålde apoteket 1813 och flyttade till Stockholm. Var sedermera åren 1822—36 postmästare i Torshälla.

Död d. 3 april 1842.

Gift d. . . . med CHRISTINA CAROLINA EKMANSON, född d. 4 okt. 1787, död d. . . ., dotter till prosten i Stora Åby och Ödeshög, teol. dr CARL GUSTAF EKMANSON och MARIA HALLSTRÖM.

NORRMAN, CHRISTIAN HENRIC. Född d. 30 dec. 1757 i Eksjö.

Föräldrar: Handlanden och rådmannen ERIC NORRMAN, född d. 9 nov. 1711, död d. 9 jan. 1784, och ANNA SAMUELSDOTTER WIGIUS, född d. 10 okt. 1722, död d. . . . 1793.

Efter skolstudier i Eksjö samt vid Linköpings gymnasium antogs N. 1775 till elev å apoteket Enhörningen i Stockholm. Efter aflagd farmacie studiosi-examen fortsatte han sin tjänstgöring å samma apotek till d. 1 april 1781, därefter till d. 1 okt. s. å. på apoteket Kronan i Stockholm. Reste 1782 till Finland och konditionerade hos apotekare Lydeman i Åbo. Aflade därstädes 1785 studentexamen, hvarefter N. ägnade sig åt medicinska och kirurgiska studier. Återkom 1786 till Stockholm för att fortsätta sina läkarstudier, men reste följande år som andre kirurg å ett fartyg till Ostindien, hvarifrån han återkom 1789. Kirurgie magister 1790 blef N. d. 25 mars s. å. regementsläkare vid Storamiralens regemente samt deltog i egenskap af expeditionskirurg i alla den s. k. stora flottans strider med ryssarna under nämnda år. Efter regementets upplösning 1791 blef N. regementsläkare vid numera K. Göta lifgarde, hvarifrån han 1796 erhöill afsked med assessors titel. Bodde sedermera å sin egendom Fullerstad i Skönberga socken i Östergötland till 1813, hvilket år N. legitimerade sig som apotekare och köpte apoteket i Söderköping; öfverlät detta 1825 till sin son Johan Fredrik.

Död d. 19 nov. 1836 i Söderköping.

Gift d. . . . 1793 med DOROTHEA CHRISTINA AHLBOM, född d. . . . 1775, död d. 11 aug. 1829, dotter till ryttmästaren CARL GUSTAF AHLBOM och ANNA ELISABETH PISTOLSKÖLD.

Barn: CARL ERIK, född d. 11 maj 1794, död d. 5 nov. 1823. Fil. magist. Präst; — ANNA ELISABETH, född d. . . . 1796, död s. å.; — HENRIK GUSTAF, född d. . . . 1797, död d. . . . 1835. Bryggare; — JOHAN FREDRIK, född d. 24 sept. 1799, död d. 17 febr. 1870. Apotekare (se nedan); — PER CHRISTIAN, född d. 27 mars 1802, död d. 14 nov. 1875. Bruksinspektör; — JOHANNA DOROTHEA, född d. . . . 1804, död d. . . . 1806; — JACOB AXEL, född d. . . . 1806, död s. å.; — AMALIA MARIA CHARLOTTA, född d. 24 mars 1807, död d. 3 sept. 1843, gift d. 20 mars 1826 med hofsekreteraren, häradshöfding GUSTAF BOHEMAN (Hertig Carls bekanta handsekreterare), född d. 11 sept. 1773, död d. 10 jan. 1848; — EVERT WILHELM, född d. . . . 1809, död d. . . .; — JOHANNA EMERENTIA HENRIKA, född d. . . . 1811, död d. . . .

NORRMAN, JOHAN FREDRIK. Född d. 24 sept. 1799 i Stora Mellösa församling, Närke.

Föräldrar: Regementsläkaren vid Storamiralens Regemente, assessorn och Chirurgie magistern, sedermera apotekaren i Söderköping, CHRISTIAN HENRIC NORRMAN, född d. 30 dec. 1757, död d. 19 nov. 1836, och DOROTHEA CHRISTINA AHLBOM, född d. . . . 1775, död d. 11 aug. 1829.

Efter i föräldrahemmet erhållen privat undervisning intogs N. 1809 i Linköpings trivialskola, i hvilken han fortsatte till 1813, då han antogs till elev på apoteket i Söderköping. Af-lade farmacie studiosi-examen 1816 och studerade därefter till 1818 vid assessor Plagemans kemiska laboratorium i Stockholm, samtidigt bevistande professorerna Berzelii och Gadeli föreläsningar i kemi resp. medicin vid Karolinska institutet. Konditionerade sedan å apoteket Nordstjärnan i Stockholm till 1821, samt undergick d. 14 jan. s. å. apotekarexamen. På kal-lelse af vederbörande förordnades N. därefter af K. sundhets-kollegium att förestå apoteket i Söderköping. Ägare af samma apotek 1825 erhöll Norrman d. 12 okt. 1826 K. Maj:ts förnyade nåd. privilegium å detsamma. Sålde apoteket d. 1 jan. 1841 och bosatte sig å egendomen Cathrineberg i Grebo försam-ling, Östergötland.

Död d. 17 febr. 1870 på Borum i Mogata församling, Öster-götland.

Gift d. 31 okt. 1830 med SOPHIA WILHELMINA LINDAHL, född d. 17 maj 1806, död d. 19 jan. 1867, dotter till hofsekreteraren MAGNUS FREDRIK LINDAHL och HENRIETTA CHARLOTTA WRETMAN.

Barn: JULIUS FREDRIK WILHELM. född d. 25 aug. 1831, död d. 23 sept. 1834; — CARL AXEL HJALMAR, född d. 27 mars 1833, död d. 1 juli 1906. Var elev å apoteket Korpen i Stockholm och blef farmacie studiosus i Söderköping d. 13 mars 1853. Sedermera landtbrukare; — CARL GABRIEL VIKTOR, född d. 19 nov. 1834, död d. 28 aug. 1908. Öfverste i armén, f. d. chef för K. fortifikationen; — HILMA WILHELMINA CHARLOTTA, född d. 18 juni 1836, död d. 3 maj 1915, gift d. 3 nov. 1861 med vice häradshöfdingen JOHAN MATHIAS FRITJOF SCHOUG, född d. 6 juni 1828, död d. 28 juli 1883.

HÄRNSTRÖM, CARL AXEL. Född d. 2 okt. 1815 i Norrköping.

Föräldrar: Bruksinspektoren CARL MAGNUS HÄRNSTRÖM, född d. 20 maj 1785, död d. 31 okt. 1853, och CHRISTINA ÖRTEGREN, född d. 11 sept. 1785, död d. 22 sept. 1816.

H. erhöill skolundervisning i Linköping och antogs i sept. 1830 till elev å apoteket Gripen i Nyköping, där han 1835 aflade farmacie studiosi-examen. Konditionerade därefter till hösten 1836 dels å apoteket Vasen i Linköping, dels å apoteket Morianen i Stockholm. Aflade d. 23 maj 1838 apotekar-examen och tjänstgjorde därefter ånyo å apoteket Vasen i Linköping. Efter anställning å apoteket i Arvika inköpte H. i jan. 1841 apoteket i Söderköping, hvarå han d. 1 febr. 1841 erhöill privilegium. Sålde apoteket 1844 och innehade tillsammans med annan person åren 1846—50 en vinhandel i Norrköping. Öfvertog sistnämnda år på arrende egendomen Ramedal i Östergötland. Arrenderade sedan från 1855 egendomen Kårebo under Engelholms fideikommiss i Östergötland. Afflyttade därifrån 1871 och inköpte egendomen Hjersta invid Örebro; sålde denna 1874 och bosatte sig då först i Göteborg, därpå i Grenna och från 1877 i Stockholm.

Död d. 22 juni 1879 i Stockholm.

Gift d. 30 maj 1853 med HILDA MARIA EMILIA ASKER, född d. 24 aug. 1833, död d. 13 sept. 1884, dotter till läraren vid Huntherska skolan i Östra Stenby, Östergötland, sedermera

komministern i Grebo och Wärna i Linköpings stift, CLAËS ABRAHAM ASKER och CATARINA LAURENTIA BERGMAN.

Äktenskapet var barnlöst.

LINDBÄCK, LORENS WILHELM. Född d. 20 dec. 1812 i Stockholm.

Föräldrar: Dåvarande gevärshandtverkaren vid artillerigården i Stockholm, sedermera mekaniske järnarbetaren vid K. myntet, LARS LINDBÄCK, född d. . . . 1773, död d. . . . 1836, och MARIA WIDMAN, född d. . . . 1777, död d. . . . 1834.

L. antogs 1829 till elev å apoteket Kronan i Uppsala samt aflade därstädes d. 17 febr. 1834 farmacie studiosi-examen. Undergick d. 13 dec. 1837 apotekarexamen samt konditionerade på apoteken Göta Lejon i Karlskrona och Lejonet i Malmö till 1843. Inköpte 1844 apoteket i Söderköping samt erhöll d. 13 aug. s. å. privilegium å denna apoteksinrättning. Erhöll d. 8 maj 1846 K. Maj:ts tillstånd att anlägga ett filialapotek i Valdemarsvik. L. sålde apoteket i Söderköping d. 23 sept. 1851 samt frånträdde detsamma d. 1 maj följande år och flyttade till Köpenhamn, där han i flera år idkade fabriksrörelse. Under senare delen af sin lefnad vistades han i Malmö, där han biträdde en sin sväger å dennes handelskontor.

Död d. 7 mars 1873 i Malmö.

Gift d. 2 aug. 1846 i Malmö med HELENA MARIA BARKMAN, född d. 25 juni 1824, död d. 8 nov. 1904, dotter till handlanden i Malmö PER GUSTAF BARKMAN och CATHARINA CHRISTINA MÖLLER.

Barn: MARIA CATHARINA, född d. 28 juni 1848, gift d. 11 nov. 1870 med handlanden i Malmö HANS AXEL RYBERG, född d. 14 jan. 1841, död d. 19 mars 1894; — PER LORENTZ, född d. 15 okt. 1850. Polistjänsteman i Köpenhamn.

SUNDIUS, ADOLF LEONARD. Innehade apoteket i Söderköping åren 1852—55. (Se under apoteket Kronan i Norrköping, sid. 497).

OHLSSON, OLOF ISRAEL. Innehade apoteket i Söderköping åren 1855—56. (Se under apoteket i Högsby).

FRANZÉN, CARL. Född d. 14 sept. 1817 i Frantzberg, Tingstads församling, Östergötland.

Föräldrar: Rusthållaren NILS JONSSON, född d. 22 sept. 1785, död d. 25 febr. 1829, och MARIA CHRISTINA JONSDOTTER, född d. 16 juli 1790, död d. 22 sept. 1871.

Efter tre års privatundervisning och tre års skolstudier vid elementarläroverket i Norrköping antogs F. i febr. 1835 till elev å apoteket Lejonet i nämnda stad. Aflade därstädes d. 4 april 1840 farmacie studiosi-examen, efter hvilken han tjänstgjorde å samma apotek till d. 30 sept. 1842. Inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet och undergick d. 26 maj 1844 apotekarexamen. Var sedan åter anställd å apoteket Lejonet i Norrköping från d. 24 maj 1844 till d. 1 okt. 1849, därefter å apoteket Gripen i Nyköping från d. 1 nov. 1849 till d. 1 april 1853 samt å apoteket i Söderköping från april 1853 till d. 8 juni 1854, då han erhöll förordnande att förestå apoteket Lejonet i Norrköping. Från d. 19 febr. 1855 delägare i apoteket i Söderköping blef F. d. 29 okt. följande år ensam innehafvare af detsamma med tillhörande filialapoteket i Valdemarsvik, samt erhöll d. 30 maj 1857 privilegium därå.

Franzén innehade åtskilliga kommunala uppdrag; däraf ledamotskap af stadsfullmäktige samt af kyrko- och skolråd i Söderköping.

Död d. 30 mars 1892 i Söderköping.

Gift d. 10 jan. 1862 med ALTHEA WILHELMINA CAROLINA DE BËSCHE, född d. 6 maj 1834, död d. 9 maj 1894, dotter till hofjunkaren SIGGE WATHIER DE BËSCHE och SOFIA WIBERG.

Barn: CARL WATHIER VALENTIN, född d. 21 okt. 1862. Major i armén, kapten i K. Norrlands trängkärs reserv. Rullföringsområdesbefälhafvare, Ljungby; — ALTHEA MARIA SOFIA, född d. 12 jan. 1865. Kontorsbiträde i K. generalpoststyrelsen, Stockholm; — INGEBORG CAROLINA MATHILDA, född d. 1 aug. 1866. Sjuksköterska vid spädbarnshemmet i Älfsjö; — ERIK AXEL SAMUEL, född d. 30 maj 1868. Apotekare i Hammerdal; — SIGGE HERMAN WILHELM, född d. 16 sept. 1869, död d. 3 nov. 1875; — OTTO HUBERT GEORG, född d. 24 febr. 1871. Fil. kand., notarie i K. generalpoststyrelsen, Stockholm; — HEDVIG ELISABET WILHELMINA, född d. 9 juni 1873. Sjuksköterska, Stockholm; — CARL HELGE KNUT, född d. 5 jan. 1876. Sjökapten, Stockholm; — LUDVIG, född d. 14 dec. 1878. Affärsman, Australien.

HÖGDAHL, ANDERS FERDINAND. Född d. 31 juli 1839 i Ämäl.

Föräldrar: Organisten LARS GUSTAF HÖGDAHL, född d. 22 april 1800, död d. 5 aug. 1857, och BRITA CHRISTINA LARSSON, född d. 20 sept. 1801, död d. 15 maj 1885.

Efter åtnjuten undervisning vid Ämåls elementarläroverk antogs H. d. 1 juli 1854 till elev å apoteket i nämnda stad; fortsatte från d. 1 aug. 1855 elevtjänstgöringen å apoteket i Falun, där han d. 6 okt. 1858 undergick farmacie studiosi-examen. Stannade i Falun till hösten 1859, då H. inskrefs vid farmaceutiska institutet, där han d. 2 febr. 1861 aflade apotekar-examen. Tjänstgjorde sedan å apoteket i Eksjö från d. 1 juni 1861 till d. 1 juni 1862, på apoteket Lejonet i Stockholm från d. 5 sept. 1862 till sept. 1863 samt på apoteket i Söderhamn från d. 7 sept. 1863 till d. 14 jan. 1869. Var från jan. sistnämnda år till d. 1 dec. 1872 föreståndare för filialapoteket i Bollnäs samt erhöll d. 25 okt. 1872 personligt privilegium å apoteket i Svenljunga, hvilket han öfvertog i jan. 1873 och lät afsyna d. 11 febr. s. å. Erhöll d. 16 sept. 1892 transport till apoteket i Söderköping.

Var på grund af sjuklighet de sista tio åren tjänstledig och bosatt i hufvudstaden.

Död d. 12 dec. 1912 i Stockholm.

Gift d. 14 sept. 1873 med ANNA SOFIA NYSTRÖM, född d. 22 juli 1853, dotter till kassören ELIAS NYSTRÖM och EMMA CHARLOTTA LÖFGREN.

Barn: GUSTAF ANDERS ELIS, född d. 19 jan. 1875. Extra landtmätare, Falun; — ANNA CHRISTINA CHARLOTTA, född d. 4 juli 1876. Assistent vid Hälsovårdsnämndens kontrollbyrå i Stockholm; — THOR AXEL, född d. 31 juli 1879. Skriftställare.

FREDRIKSSON, AXEL WALFRID. Född d. 18 dec. 1858 i Lund.

Efter att åren 1867—74 hafva åtnjutit undervisning vid katedralskolan i Lund antogs F. d. 24 febr. 1874 till elev å apoteket Svanen därstädes. Fortsatte efter d. 21 dec. 1877 aflagd farmacie studiosi-examen att tjänstgöra på nämnda apotek till d. 1 juni 1880. Inskrefs hösten s. å. vid farmaceutiska institutet och undergick d. 5 dec. 1882 apotekarexamen, hvarvid F. erhöll Hallengrenska belöningen »för analytiska studier vid

farmaceutiska institutet år 1882». Bevistade under större delen af studietiden föreläsningarna i kemi och botanik vid Stockholms högskola. Tjänstgjorde efter examen å apoteket Svanen i Lund till d. 1 juni 1883, å Fläcka Örnen i Malmö till d. 31 okt. 1884 samt å apoteket i Enköping till d. 1 maj 1891. Efter kortare kondition i Sala tjänstgjorde F. åter å Svanen i Lund från d. 1 okt. 1891 till d. 15 juli 1893, då han flyttade till Ström för att biträda vid uppsättandet af det nämnda apotek tillagda medikamentsförrådet i Hammerdal, hvars föreståndare F. var från dess öppnande d. 18 sept. 1893 till d. 1 sept. 1901. Var efter vikariat till d. 1 dec. s. å. på apoteket Örnen i Karlstad anställd å apoteket i Falkenberg till d. 6 juni 1903, därefter å apoteket Tre Kronor i Karlskrona från d. 1 juli till d. 16 sept. s. å. Tilldelades d. 30 okt. 1903 personligt privilegium å apoteket i Årjäng, som tillträdde i aug. 1904. Mottog kort därefter K. medicinalstyrelsens uppdrag att tillhandahålla medikamentsförrådet i Järnskog. Erhöll d. 9 maj 1913 transport till apoteket i Söderköping, hvilket af F. tillträdde d. 3 sept. s. å.

Tryckt skrift: »*Om alkalibikarbonats pröfning på halt af monokarbonat samt om kolsyras kvantitativa bestämmande*». Sthlm 1882, 8:o (separat ur Farm. tidskr.).

Gift d. 23 juni 1895 i Malmö med SELMA SEFYRINA ELISABET SVALANDER, född d. 30 jan. 1863, dotter till tunnbindarmästaren OLA SVALANDER och MARNA PERSSON.
